

Anul XIV.

Arad, Sâmbătă, 13|26 Noemvrie 1910

Nr. 244

ABONAMENTUL
 Pe un an . . . 28 Cor.
 Pe un jumătate . . . 14 " .
 Pe o lună . . . 240 "
 Nrul de Dumineca :
 Pe un an . . . 5 Cor.
 Pentru România și
 America . . . 10 Cor.
 Nrul de zi pentru Ro-
 mania și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

Presă maghiară.

Cetim și recetim de ani întregi și cu vîntu nu avem să ne mirăm îndeajuns. Vai, presă maghiară rămânc accesa. Viața trece și lumea se schimbă, numai în laboratoarele gazetelor ungurești se operează cu același arme medievalice, cu același mijloace brute de a combate pe adversari și cu aceeași primitivitate a violenței fără frâu.

Tanjoși, provocători, orbii de patimi și de răutate, gazetarii unguri și-au făcut o misiune specială a trata problema naționalităților din Ungaria cu cea mai cumplită lipsă de iubire a adevărului. Realitatea o falsifică cu consecvență și îndrăsneală; istoria ne-o calomniază; insușirile și drepturile ni le tăgăduesc cu ultima consecvență. Iar tonul în care ni se vorbește este atât de cinic și de fără măsură, încât atinge nivelul exaltării.

Și când te gândești, această presă maghiară ar avea o sfântă misiune. Datoria ei ar fi, ca, păstrându-și toată gelozia pentru neamul pe care și-l servește cu drept cu-vânt, să contribuie la mulțimuirea spiritelor din țară, la nivelarea atât de desebiri și prăpastii. O presă, care își iubește țara și neamul, va căuta pururea să serviască ideia de pace și de consolidare internă și nu va arunca în populația nemaghiară sămânța urii și spiritul de vrajba. O presă, care pretinde să atca la nivelul culturii moderne, ar trebui să-și potolească pasiunea chivitoare, să-și subțieze deprinderile și caracțierul sălbătic al pornirilor și răvnelor fără temei. Nu în contra noastră, ci cu noi împreună.

cu presa naționalităților, ar trebui să desvolte activitatea gazetelor ungurești și să ne sprijinăcă în bunele noastre tendințe, de a îndupla în sfârșit pe factorii atotputeri, să dea odată linștea meritată acestei țări.

Dar ele urlă înainte fără civilită, agită guvernul și opinia publică împotriva noastră. Și procuror nu se găsește să aplică măcar odată legea care pedepsește atâtarea la ură înreamurit.

Da, e sigur, că dacă prăpastia între noi și Maghiari este atât de mare, presă maghiară poartă vina cardinală.

Iată și ultima producție a acestei instituții destructive. Cea ce scrie «Pesti Hirlap», despre cheștiunea românenescă este una din cele mai brutale clucubrații ce se poate scrie. Oamenii aceștia scriu cu barda, sau cu focosul și nu cu condeial și cu mintea minților luminate. În îsbucnirile lor este ceva din instinctul omului incul, ară orientări serioase și fără conștiință întreagă. Mai întâi deschide vorba batjocorindu-ne numele de «Valah», ca în vremea iob îiel, pe care noi o sfianăm dernit îmbrățișându-șă. Pe urmă pronunță verdictul de exterminare a Românilor din Ungaria; renoiește legenda nebună de odinioară cu Dacromânia; și preconizează o persecuție consecventă, culturală și economică, a Românilor și o desnaționalizare a lor pe calea restrângerei drepturilor politice, pe cum și cu ajutorul colonizaților.

Culmea este însă sfârșitul articolului. Ofensând mai întâi Regatul român, despre care zice că mai nainte ar fi fost un «voivodat de țigani», atacă îndeosebi tendințele pretinse ale României de a și permite să dea ocrotire aspirațiunilor Românilor din Ungaria și a interveni chiar pentru asta.

»Ve înii noștri dușmani, — încheie «Pesti Hirlap» — ne ușăpă pe propriul noștri locuitor valahi și îl mituește ca să aprindă deasupra Ugarilor coperisul casei. Iar noi vedem că arde coperisul cu vălvătate și în loc să ne apucăm să-l stângem și să ucidem pe cei ce au dat foc, recurgem prin interventii pe lângă cei din România ca să ne ajute ei de-acolo la potolirea folclorului. Puțină înțeluciuță conduce Ungaria...«

Acesta este zilnicul ton al gazetelor maghiare împotriva noastră: insulte și amenințări și agitație fără margini a societății ungurești în potriva celei românești. «Pesti Hirlap», ca cea mai desechilibrată, o face încaleț cu vârf și îndeamnă pe cetitorii săi indirect să ne ucidă direct, ca pe niște tăciunari.

Așa dar, tot noi, Români, incendiari și tulburători noi, care pentru o virgulă, nepusă la locul ei în scrisul nostru, sătem tăciună în beciurile Seghedinului! Așa dăr tot gazetele noastre agită, iar cele ungurești pot, în voie bună, să îndemne la revoltă împotriva noastră! Haide, fie și aşa deocamdată! Se vor stabili cele responsabilități vreodată!

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA :
 Deák Ferencz-ulea 20.
 INSERȚIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Multumite publice și loc de-
 scris costă fiecare gr 20 R.
 Manuscrisuri nu să lu-
 poată.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.